

Debreceni Ítéltábla

Bf.II.432/2021/9. sz.

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2021. október 20. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t:

A nyereségvágyból, különös kegyetlenséggel, a bűncselekmény elhárítására idős koránál fogva korlátozottan képes személy sérelmére elkövetett emberölés büntette miatt ellen indított büntetőügyben a Miskolci Törvényszék 2021. május 28. napján kihirdetett 12.B.65/2019/180.sz.ítéletét megváltoztatja a következők szerint.

A vádlott a kiszabott életfogytig tartó szabadságvesztés büntetésből legkorábban 30 (harminc) év kitöltését követő napon feltételes szabadságra bocsátható.

A vádlott 2019. január 02. napjától őrizetben, majd 2019. január 04. napjától 2020. február 27. napjáig letartóztatásban volt, ezt követően más ügyben kiszabott jogerős szabadságvesztés büntetést töltött.

A kiszabott szabadságvesztés büntetésbe 2019. január 02. napjától 2020. február 27. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt rendeli beszámítani.

A másodfokú eljárásban felmerült 14.400.- (tizennégyezer-négyszáz) forint bűnügyi költség az állam terhén marad.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

A másodfokú ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Miskolci Törvényszék a rendelkező részben írt ítéletével a vádlottat emberölés büntette [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban Btk.) 160. § (1) bekezdés (2) bekezdés b), d) és k) pont] miatt – mint többszörös visszaesőt – életfogytig tartó szabadságvesztésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés büntetés végrehajtását fegyházban rendelte végrehajtani azzal, hogy abból feltételes szabadságra nem bocsátható.

[2] Rendelkezett az előzetes fogvatartás beszámításáról, a vádlottal szemben 120.000, Ft vagyonekobzás elrendeléséről, a lefoglalt bűnjelekről, valamint kötelezte a

vádлотта аз eljárás során felmerült бүнүгы кöлтсэг мегфизетсэре. а магánfél „polgári jogi igényét egyéb törvényes útra utasította”.

[3] Az elsőfokú ítélet ellen а váдлотт és а védője elsőдlegesen eltérő minősítés мегállapítása, а Btk. 160.§ (2) bekezdés b) és d) pontjában írt minősítő körülmény мөллözése végett, továbbá határozott ideig tartó szabadságvesztés бüntetés kiszabása, illetve а feltételes szabadságra бocsátás lehetőségének biztosítása, valamint а бүнүгы кöлтсэг мэрсэклése céljából jelentett be фellebbezést.

[4] А вáдhatóság аз elsőfokú bíróság ítéletét tudomásul vette.

[5] А védő фellebbezése írásbeli indokolásában а сэртett fizikai jellemzőinek rögzítését indítványozta azzal, hogy jó erőben lévő, és mozgékony idős ember volt, amely általános egészségi állapota alkalmassá tette а бүнcselekmény elhárításának а lehetőségét. Ugyancsak fontosnak tartotta annak kiemelését is, hogy а váдлотт а cselekmény elkövetése után kizárólag а folyosón felakasztott ruhákat kutatta át. Sem а konyhában, sem а belső szobában nem voltak kutatásra utaló nyomok, ami így kizárja а nyereségvágyból történő elkövetés мегállapíthatóságát, hiszen kizárólag а meneküléshez keresetett anyagi javakat. А cselekmény minősítése álláspontja szerint аз alapeseti emberölés бüntеттéhez társuló kifosztás бüntетте, ami lényegesen enyhébb бüntetés kiszabását teszi lehetővé. Ugyancsak indítványozta а különös kegyetlenség mint minősítő körülmény мөллözését, mert önmagában а szúrt és metszett sérülések nagy száma аз általános társadalmi és emberi мегítелéstől eltérően - jogi szempontból - nem ad okot а különös kegyetlenség мегállapítására.

[6] А бüntetés kiszabása körében а védő érvelése szerint annak van jelentősége, hogy а váдлотт korábban jellemzően nem erőszakos jellegű бүнcselekmények miatt volt marasztalva, és nincs akadálya annak, hogy határozott idejű szabadságvesztés бüntетést капjon.

[7] А Debreceni Fellebbviteli Főügyészсэг а Bf.137/2020/11. számú átiratában а védelmi фellebbezéseket alaptalannak tartva, а tényállás kisebb mértékű кiegészítése mellett а váдлотти egyenes szándék rögzítésével а törвényszék ítéletének а helybenhagyását indítványozta.

[8] Az ítéltábla аз elsőfokú ítélet elleni фellebbezések elbírálására а бüntетöeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (а továbbiakban Be.) 599. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülést tűzött, melynek lefolytatására már irányadók voltak а 2021. január 1-jétől hatályos eljárásjogi módosulások

[9] А nyilvános ülésen аз ügyész аз átiratában foglaltakkal egyezően аз elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta, míg а védő а фellebbezése iránya szerint kérté аз elsőfokú döntés мегváltoztatását.

[10] А védelmi фellebbezés részben alapos.

[11] Az ítéltábla a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján a törvény eltérő rendelkezésének hiányában az ítélet megalapozottságát, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseit, valamint az indokolás helyességét és az eljárási szabályok megtartását arra tekintet nélkül bírálta felül, hogy ki és milyen okból fellebbezett. A fellebbezés támadta a jogi minősítést is, így korlátozott felülbírálatra nem kerülhetett sor.

[12] A másodfokú bíróság megállapította, hogy a törvényszék a bizonyítást a perrendi szabályokat betartva folytatta le. Nem vétett olyan abszolút vagy relatív eljárási hibát, amely az érdemi felülbírálatot kizárta volna [Be. 608. § (1) bekezdés a)-h) pont; 609. § (1) bekezdés és (2) bekezdés a)-d) pontok]. Ilyen eljárási hibára nem is történt hivatkozás.

[13] A törvényszék az ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett és alapvetően megalapozott tényállást [Be. 561. § (3) bekezdés c) pont] állapított meg, azonban az kisebb részben hiányos [Be. 592. § (2) bekezdés a) pont], mert a külsérelmi nyomok mellett nem tartalmazza az igazságügyi orvos szakértői véleményben rögzített belszervi sérüléseket, mint haláloki tényeket, továbbá hiányos a sértett életkorával összefüggő mentális és fizikai állapotára megállapítható tények köre is. A vádlott előéleti adatai körében [Be. 561. § (3) bekezdés b) pont] iratellenesség nem volt megállapítható, a személyi körülmények tényei helyesen, az erkölcsi bizonyítvánnyal egyezően tartalmazták azt az adatot, hogy a vádlottat a Miskolci Városi Bíróság Bk.1027/2010/2. számú összbüntetési ítéletével megállapított büntetése végrehajtását 2020. február 28. napján kezdte meg [9] pont, azonban az ítélet rendelkező részében ezzel ellentétesen azt rögzítette, hogy a vádlott 2019. január 4. napjától folyamatosan letartóztatásban volt, és a teljes időtartam beszámításáról rendelkezett.

[14] Az ítéltábla ezért a tényállást a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontjában írt jogkörében, az ügyiratok tartalma alapján a következők szerint kiegészíti, illetve pontosítja.

[15] Az elsőfokú ítélet [27-28] bekezdésében rögzít azt, hogy a halált végső soron a kivérzéses sokk okozta, a nagy számú felszínes, illetve kevesebb parenchymás szervet ért szúrás és egy rendbeli bal szívkamrai szúrás következtében kialakult folyamatos vérzés.

[16] Mindezt szakértő nyilatkozta a szakértői vélemény kiegészítéseként, de azzal összhangban a bírósági meghallgatása során. (117. tárgyalási jegyzőkönyv, 4. oldal) A halál közvetlen okának feltárása és irathű rögzítése a későbbi elhatárolási kérdéseknek és a szándékra levont következtetésnek is az alapját képezik.

[17] Az elsőfokú ítélet [14] bekezdését kiegészíti azzal, hogy sértettet korábbi koponya műtétei miatt leszálalékolták, mozgásszervi problémái miatt a mozgáskoordinációja sem volt olyan mint egy egészséges embernek. Magas vérnyomás betegségben szenvedett, valamint gyorsabb szívfrekvencia alakult ki nála. Mindezttanú tárgyalási vallomásaiból (86. tárgyalási jegyzőkönyv 7. oldal) és igazságügyi orvos-szakértő tárgyalási meghallgatásának adataiból lehetett megállapítani. (117. tárgyalási jegyzőkönyv 5. oldal)

[18] E kiegészítésekkel és pontosításokkal a tényállás megalapozottá vált és a Be. 593. § (3) bekezdése értelmében határozatát a másodfokú bíróság erre alapította. A Be. 561. § (3) bekezdés b) pontjában írt tények is teljesek.

[19] A törvényszék a tényállás megállapításához szükséges releváns bizonyítékokat teljeskörűen beszerezte. Vizsgálta a vádlotti védekezést, továbbá a cselekményről közvetve információkat szerző tanúk vallomásait, ezen túl mérlegelés körébe vonta az ügy eldöntésénél jelentőséggel bíró szakértői bizonyítás anyagát és a tárgyi bizonyítéknak minősülő okiratokat is.

[20] Összegezve, az elsőfokú bíróság mérlegelése hibátlan, megfelel a logika szabályainak, és a törvényszék az indokolási kötelezettségét is teljesítette. Helytálló indokkal vetette el a nyereségvágyból történt elkövetés, és a különös kegyetlenség megállapítását kizárni szándékozó terhelti vallomásrészeket, de helytálló érvekkel fogadta el az emberölés elkövetését alapvetően beismerő vádlotti vallomást az azt alátámasztó bizonyítékokkal együtt.

[21] Az eltérő tényállás megállapítására és ezáltal a vádlott felmentésére irányuló védelmi fellebbezés a bizonyítékok okszerű mérlegelésén keresztül támadta a megalapozott tényállást, amely eredményre nem vezethetett (Kúria Bhar.III.1201/2018/10.). Az elsőfokú bíróság törvényesen vont következtetést a vádlott bűnösségére és a cselekmények jogi minősítése is megfelel a büntető anyagi jogi szabályoknak. Ezen ok folytán a védelmi fellebbezés a minősítést támadó részében sem volt alapos. vádlott a sértett pénzének megszerzése érdekében követte el a sértett életének kioltására irányuló cselekményét. Ennek során a sértettet testszerte mintegy 46 alkalommal megszúrta és megvágta, amely szúrások elszenvedése az átlagosnál nagyobb mértékű testi-lelki gyötrelmet eredményezett. Az irányadó tényállásból a törvényszék így helytállóan következtetett a vádlott aktuális tudatát jellemző nyereségvágyra, valamint a sértett gyötrelmes halálát eredményező különösen kegyetlen elkövetési módra.

[22] Tévedett azonban a törvényszék akkor, amikor a vádlott aktuális bűnös szándékát, a ténylegesen bekövetkezett eredményhez viszonyulását eshetőlegesen szándékként találta megállapíthatónak. [97-102] Valójában a különös kegyetlenség szintjét is elérő túlméretezett vádlotti erőszak korántsem csak arra utal, hogy belenyugodott volna a sértett halálába, hanem az ölési cselekmény kitartó, ölésre alkalmas eszközzel történő elkövetésével, a sértett életfontosságú szerveit (bal szívkamrai szúrt sérülés) ért közvetlen szúrások egyértelműen a sértett halálának kívánására utalnak, ami -dolus directus- egyenes szándék.

[23] A törvényszék a vádlott javára és terhére szóló alanyi és tárgyi bűnösségi körülményeket alapvetően helyesen tárta fel.vádlottnál a többszörös visszaeső személyi minősége is súlyosító körülmény. (56.BK vélemény II.2.)

[24] Az elsőfokú bíróság a vádlottal szemben életfogytig tartó szabadságvesztés büntetést szabott ki azzal, hogy a vádlottat kizárta a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből.

[25] Előjáróban szükséges rögzíteni azt, hogy a 3/2015. Büntető jogegységi határozat alapján az életfogytig tartó szabadságvesztésből feltételes szabadságra bocsátás kizárásának lehetősége az alkotmányos jogrend része, amelynek - törvényi előfeltételek megvalósulása esetén történő bírósági alkalmazását nemzetközi szerződés nem tiltja. A tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabására Magyarországon 1999. március 1-je óta van törvényi lehetőség. Tartalmazza az Alaptörvény és a hatályos Büntető Törvénykönyv is. Tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés az, amikor az ítéltbíró ítéletében életfogytig tartó szabadságvesztést szab ki, s egyidejűleg kizárja a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét.

[26] Tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés csak szándékos, erőszakos bűncselekmény elkövetése miatt szabható ki. [Alaptörvény IV. cikk (2) bekezdés] A bírói gyakorlat a szankciórendszer leg súlyosabb büntetését emellett is csak kivételesen alkalmazza olyan elkövetők esetében, akik kiemelkedő tárgyi súlyú bűncselekményt követtek el, és előéletük, személyiségjegyeik, büntetőeljárás alatti viselkedésük alapján arra lehet következtetni, hogy olyan javíthatatlanul elvetemültek, hogy még a későbbi szabadulás reményétől is meg kell őket fosztani.

[27] A vádlott esetében az ítéltábla arra a következtetésre jutott, hogy nincsen olyan kényszerítő ok, ami miatt már most a büntetés kiszabásakor ki kellene zárni annak a lehetőségét, hogy évtizedek elteltével a vádlott feltételes szabadságra legyen bocsátható annak függvényében, hogy a fogvatartás alatt hogyan viselkedett, milyen az egészségi állapota és személyiség szerkezete hogyan változott.

[28] Ebben a körben jelentősége van annak is, hogy a vádlott a büntető eljárás során együttműködött, a sértett élete kioltásának tényét nem vitatta, azt beismerte. A felelősséget alapjaiban nem hárította másra, a sértettre vagy egyéb kívülálló személyekre. Mindez az egyébként nem vitásan elvetemült cselekményt megvalósító vádlott esetében reményt ad arra, hogy bírói jogkörrel felruházott személy évtizedek múlva a feltételes szabadságra bocsáthatóságról megfontolt döntést hozhasson, és jelen ügyben a társadalom megnyugtatója sem indokolja a lehetséges szabadlábba kerülés eleve kizárását. Épp a beismerő vallomás értékelhetőségét és jelentőségét igyekszik a bíróság olyan ügyekben is megerősíteni, ahol már kizárólag a feltételes szabadságra bocsáthatóság kérdése a mérlegelést igénylő kérdés a büntetés kiszabás komplex rendszerében.

[29] Az ítélet egyéb járulékos kérdésekben, így az előzetes fogvatartás beszámításáról, a vagyonek kobzásáról, valamint a bűnügyi költség viseléséről hozott rendelkezései is megfelelnek a törvénynek.

[30] Ugyancsak törvényes a polgári jogi igénygel kapcsolatos rendelkezés is azzal, hogy a bíróság a polgári jogi igény értvényesítését utasította egyéb törvényes útra a Be. 560. § (1) bekezdés 1) pontja alapján.

[31] A kifejtettek figyelemmel az ítéltábla a védelmi fellebbezések alaptalansága miatt az elsőfokú ítéletet jelezett körben megváltoztatta a Be. 606. § (1) bekezdés alapján, míg a Be. 605. § (1) bekezdés alkalmazásával az alapvetően helyes indokainál fogva helybenhagyta.

[32] Az ítéltábla a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségről a Be. 613. § (1) bekezdése alapján határozott, mely az eredményes védelmi fellebbezésre figyelemmel az állam terhén marad. [Be. 613. § (2) bekezdés a) pont]

Debrecen, 2021. október 20.

Dr. Gömöri Olivér sk. a tanács elnöke, Dr. Elek Balázs sk. előadó bíró, Dr. Toma Attila sk. bíró

Záradék: A Miskolci Törvényszék 12.B.65/2019/180. számú ítélete a másodfokú határozat által a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2021. október 20.

Dr. Gömöri Olivér sk.
a tanács elnöke